Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Рунгинская средняя общеобразовательная школа Буинского муниципального района Республики Татарстан»

СОГЛАСОВАНО
Зам. директора по учебной работе
_________ /Зайцева Е.Л. /
«02» 09 2019 г.

«УТВЕРЖДАЮ»
Директор школы
_________ /Дворцов О.Н./
Приказ № 216 о.д. от 02.09.19

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по татарскому языку

Уровень образования(класс): начальное общее образование, 2-3 классы

Составила: Хабибуллина Тензиля Рифкатовна

Программа рассмотрена на заседании
методического объединения учителей
гуманитарного цикла
протокол № 1 от 17августа
СОГЛАСОВАНО
руководитель _____/Комиссарова Г.П./

с. Рунга, 2019 год

В соответствии с заданными целями в 1-4 классах планируются личностные, метапредметные, предметные результаты обучения.

К л**ичностным результатам** освоения программы по татарскому языку относятся:

- духовно-нравственное развитие и воспитание обучающихся, предусматривающее принятие ими моральных норм, нравственных установок, национальных ценностей;
- ценностное отношение к своей малой Родине, к традициям, государственной символике;
- сформированность чувства прекрасного и эстетических чувств на основе знакомства с татарской культурой.

К **метапредметным результатам** обучения татарскому языку относятся:

- формирование основ умения учиться и способности к организации своей деятельности - умение принимать, сохранять цели и следовать им в учебной деятельности, планировать свою деятельность, осуществлять ее контроль и оценку, взаимодействовать с педагогом и сверстниками в учебном процессе;
- способность к самообразованию и самовоспитанию.

Предметные результаты обучения татарскому языку в 1-4 классах по каждой изучаемой теме приводятся в тематическом планировании в графе **характеристика основных видов деятельности учащихся.** По видам речевой деятельности предусматриваются следующие результаты:

- ***в говорении***
- вести разговор с собеседником, задавая простые вопросы и отвечать на вопросы собеседника: расспрашивать о чём-либо; попросить о чём-либо и отреагировать на просьбу собеседника; начать, продолжить и завершить разговор;
- воспризводить наизусть тексты рифмовок, стихотворений, песен;
- пересказывать услышанный/ прочитанный текст;
- составлять собственный текст по аналогии;

- осознанно строить речевое высказывание в соответствии с коммуникативными задачами;
- выражать суждение относительно поступков героев;
- ***в аудировании***
- понимать на слух речь учителя по ведению урока, высказывания одноклассников, небольшие тексты и сообщения, построенные на изученном речевом материале;
- понимать на слух информацию, которая содержится в предъявляемом тексте; определять основную мысль текста; передавать его содержание по вопросам.
- ***в чтении***
  – соотносить графический образ слова с его звуковым образом;
- соблюдать орфоэпические и интонационные нормы чтения; интонационное выделение знаков препинания;
- извлекать конкретную информацию из прочитанного;
- формулировать простые выводы на основе информации, которая содержится в тексте;
- прогнозировать содержание книги по ее названию и оформлению, содержанию сообщения;
- самостоятельно определить тему, главную мысль; деление текста (сообщения) на смысловые части, их оглавление;
- догадываться о значении незнакомых слов по сходству с русским языком, по контексту.
- ***в письме***
- воспроизводить графически и каллиграфически корректно все буквы татарского алфавита (полупечатное написание букв, буквосочетаний, слов);
- соотносить графический образ слова с его звуковым образом;
- отличать буквы от транскрипционных значков; сравнивать и анализировать буквосочетания и их транскрипцию;
- выполнять лексико-грамматические упражнения;
- отвечать письменно на вопросы;
- писать краткое поздравление (с днем рождения, с праздником) с опорой на образец;
- писать по образцу короткое письмо другу, сообщать краткие сведения о себе, запрашивать аналогичную информацию о нем.

Башлангыч белем бирү баскычында “Татар теле” предметын

укытуның планлаштырылган нәтиҗәләре (1-4 сыйныфларда)

Федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә башлангыч сыйныфларда татар теле укытуның нәтиҗәләре билгеләнде.

Шәхескә кагылышлы нәтиҗәләр

- үзе яшәгән туган җирнең һәм зур ватанның берлеге, бердәмлегенә карата хөрмәт хисләре туу;
- шәхесара һәм мәдәниара аралашуда татар телен куллануга уңай караштa булу;
- әхлаклылык һәм гуманизм кебек гомумкешелек принципларын, гаилә һәм мәктәп кыйммәтләрен хөрмәт итү һәм аларны үтәүгә омтылу.

Метапредмет нәтиҗәләр

- уку максатын (сөйләм бурычын) аңлап, аңа тәңгәл килерлек мәгълүматны сайлый белү;
- гомуми уку күнекмәләренә ия булу һәм үз эшчәнлегеңне оештыра алу;
- үз эшчәнлегеңне планлаштыру, аны контрольдә тоту һәм бәяли белү;
- коммуникациягә керә белү сәләтләре булу;
- парларда, төркемнәрдә эшли белү күнекмәләре булу.

Сөйләм эшчәнлегенең төрләре буенча 1-4 нче сыйныфларда татар теленә өйрәтүнең предмет нәтиҗәләре

Сөйләм эшчәнлегенең төрләре буенча башлангыч мәктәпне тәмамлаучы түбәндәге күнекмәләргә ия була:

Сөйләү

- прграмма кысаларында сөйләм бурычына туры килгән лексик-грамматик материалны кулланып, әңгәмәдәшең белән контактка керү: сөйли, сорый белү; сөйләмне башлый, дәвам итә, төгәлли белү.

Тыңлап аңлау

- аралашу барышында укытучының һәм сыйныфташларның сөйләмен ишетеп аңлау, вербаль яки вербаль булмаган рәвештә җавап кайтару;
- тыңлана торган тексттагы мәгълүматны аңлау, аның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү.

Уку

- укуның орфоэпик һәм интонацион нормаларын белү;
- өйрәнелгән материалга нигезләнгән кечкенә күләмле текстның эчтәлеген аңлап, сәнгатьле итеп һәм әйтелеш нормаларын саклап уку;
- тексттан кирәкле мәгълүматны табу;
- контекст нигезендә таныш булмаган сүзләрнең мәгънәсенә төшенү.

Язу

- текcттан сүзләрне, сүзтезмәләрне, гади җөмләләрне күчереп язу;
- үрнәк буенча бәйрәмгә чакыру язу;
- үрнәк буенча дустыңа хат язу;
- сөйләм бурычын аңлап, кыскача үз фикереңне язмача белдерү.
- текстның эчтәлеге буенча сорауларга язмача җавап бирү;
- терәк сүзләр ярдәмендә кечкенә хикәя төзеп язу.

Искәрмә: Өйрәнелгән темалар буенча предмет нәтиҗәләре, ягъни укучының сөйләм күләме, һәр сыйныфның тематик планлаштыру бүлегендә, укучыларның эшчәнлек төрләренә характеристика графасында аерып күрсәтелде.

Содержание курса (1-4 кл.)

Давайте познакомимся! Знакомство с одноклассниками, учителем, персонажами детских произведений: имя, возраст. Приветствие, прощание (с использованием типичных фраз и татарского речевого этикета).

Моя школа и мой класс. Учебные предметы, школьные принадлежности. Учебные занятия, отметки, домашние задания. Школьная библиотека.

Я и моя семья. Члены семьи, их имена, профессии, возраст, внешность, черты характера, увлечения/хобби.

Помощь родителям. Как я помогаю родителям? Совместный домашний труд. Оценка своей деятельности.

Мой день. Распорядок дня. Гигиена. Здоровье.

Покупки. В магазине продуктов, одежды, посуды. На рынке.

В столовой. В школьной столовой. Любимая еда. Мы накрываем стол.

Я и мои друзья. Имя, возраст, внешность, характер, увлечения. Совместные занятия. Письмо другу.

Праздники. День рождения, Новый год, 8 Марта, День мам. Национальные традиции татарского и русского народов. Подарки. Поздравления.

Спорт и спортивные игры. Летние, зимние виды спорта. Спортивные кружки.

Моя Республика. Общие сведения: название, символика, национальности, столица, города. Транспорт. Достопримечательности.

Природа родного края. Времена года. Погода. Экология.

Дикие и домашние животные, птицы. Любимое домашнее животное.

Поездки и путешествия. Летний отдых. Отдых зимой. Отдых на море. Отдых в деревне.

Выдающиеся представители татарского народа. Детские писатели и поэты. Детский фольклор (рифмовки, считалки, скороговорки, загадки, сказки).

Лингвистические знания и навыки *Графика, каллиграфия, орфография***.**

Татарский алфавит. Звуко-буквенные соответствия. Знаки транскрипции. Основные правила чтения и орфографии. Написание слов лексического минимума, соответствующих произношению и не соответствующих произношению. Перенос слов. Заглавная буква в начале предложения и именах собственных. Знаки препинания в конце предложения (точка, вопросительный и восклицательный знаки).

Фонетическая сторона речи.

Звуки и звукосочетания татарского языка. Закон сингармонизма. Слоав с твердыми и мягкими гласными, а также слова, не подчиняющиеся закону сингармонизма; слова активного словаря с гласными *ә, ү, ө , ы , э, о;* сложные слова (*көньяк, төньяк, кульъяулык);* слова со специфичными согласными звуками [къ], [гъ], [w], [җ], [ң], [h], [ч] [‘] (гамза), слова с двойными согласными (*аккош, китте).* Произношение слов с *я, ю, е*: *ярата* [йа°рата], *яши* [йәши], *юл* [йул], *юкә*[йүкә], *ел* [йыл], *егет* [йэгэт]. Чередование согласных звуков (к//г, п//б). Нормы произношения: долгота и краткость гласных, оглушение звонких согласных в конце слога или слова. Ударение в слове, фразе. Особенности словесного ударения в вопросительных и отрицательных местоимениях, в глаголах отрицательной формы и в глаголах повелительного наклонения. Ритмико-интонационные особенности повествовательного, побудительного и вопросительного предложений. Интонация перечисления. Интонация приветствия, прощания, обращения, поздравления, извинения, просьбы, приказа.

Лексическая сторона речи.

Лексические единицы, обслуживающие ситуации общения в пределах тематики начальных классов образовательной организации для двустороннего (рецептивного и продуктивного) усвоения; простейшие устойчивые словосочетания, оценочная лексика и речевые клише как элементы речевого этикета, отражающие культуру татарского народа. Слова - названия предметов, их признаков, действий предметов. Общие слова для татарского и русского языков. Интернациональные слова (например, *компьютер, фильм*). Начальное представление о словообразовании: парные (*савыт-саба)*, сложные (*ташбака)* и составные (*салават күпере)* слова.

Грамматическая сторона речи.

Имена существительные. Изменение существительных по числам. Изменение существительных по падежам. Изменение существительных по принадлежости. Собственные имена существительные. Имена прилагательные в положительной, сравнительной и превосходной степенях. Местоимения личные, вопросительные, указательные (*бу, теге, менә*). Количественные числительные до 100, порядковые числительные до 100. Изменение глаголов настоящего, прошедшего определенного и неопределенного времени по лицам и числам. Неопределенная форма глагола с модальными словами *кирәк (кирәк түгел), ярый (ярамый).* Наречия времени (*бүген, иртәгә, кичә, иртән).* Наречие места (*монда).* Наиболее употребительные послелоги: *белән, турында, өчен, кебек, соң, аша*. Послелоги с существительными и местоимениями. Послеложные слова (*өстендә, янында).* Частицы (*-мы/ме, түгел, әле)*.

Основные коммуникативные типы предложений: повествовательное, вопросительное, побудительное. Особенности порядка слов в татарском предложении. Простые распространенные предложения. Предложения с однородными членами. Предложения с союзами һәм, ә, ләкин, чөнки.

Уку предметының төп эчтәлеге

1 нче сыйныф

Телдән һәм язма сөйләмнең эчтәлеге белем һәм тәрбия бирү максатларына, шулай ук башлангыч мәктәп укучыларының яшь үзенчәлекләренә, аралашу ихтыяҗларына туры килә. Ул түбәндәге темаларны үз эченә ала:

Әйдәгез танышабыз! Танышу. Бер-береңнең исемен, яшен сорау, яшәү урынын әйтү. 1дән 10 га кадәр саннар.

Урман дусларыбыз. Кыргый хайваннар, аларның исемнәре, яшәү урыннары. Аларны сурәтләү.

Спорт бәйрәме.

Спорт уеннарында катнашу. Иптәшеңә командалар бирә белү. *Нишли?* соравын куя һәм аңа җавап бирә белү.

Мәктәптә. Уку-язу әсбаплары. Уку-язу әсбапларының саны, төсе, барлыгы, юклыгы; аларны үзеңә сорап ала белү. Мәктәптә уку хезмәте.

Йорт хайваннары һәм кошлары. Йорт хайваннары һәм кошлары, аларның исемнәре, яшәү урыннары. Аларны сурәтләү, .

Бакчада. Яшелчә исемнәре, саны, аларның төсе, тәме. Җиләк-җимешләр, саны, аларның төсе, тәме; аларны үзеңә сорау, кирәклеген әйтү.

Кыш җитте. Кыш билгеләре. Кышкы уеннар. Яңа ел бәйрәме.

Сәламәт бул! Тән әгъзаларының исемнәре. Табиптa. Шәхси гигиена предметлары.

Безнең гаилә. Гаилә әгъзалары. Без гаиләдә нишлибез? 8нче Март – әниләр бәйрәме. Язгы көн.

Татар халык ашлары. Татар халык ашлары. Кунакта. Табын янында. Туган көн.

Кибеттә. Ашамлыклар. Ашамлыклар кибетендә. Савыт-сабалар. Савыт-саба кибетендә. Киемнәр. Киемнәр кибетендә**.**

Җәй җитә. Күңелле җәй. Җәйге ял. Без Сабантуйга барабыз.

Лингвистик белемнәр һәм аларны сөйләмдә куллану күнекмәләре

1. Исемнәрнең берлек һәм күплек саны.
2. Исемнәргә **кем? нәрсә?** сорауларын куя белү.
3. Исемнәрнең 1, 2 затта берлектә тартым белән төрләнеше белән таныштыру.

4. Исемнәрнең юнәлеш, чыгыш, урын-вакыт килешләре белән таныштыру.
5. Микъдар һәм тәртип саннары белән таныштыру (1-10 саннары).
6. Зат алмашлыкларын берлектә баш, иялек, юнәлеш килешләрендә сөйләмдә куллану белән таныштыру.
7. **Бу** күрсәтү алмашлыгын сөйләмдә куллану.
8. **Кая? Кайда? Кайдан?** сорауларына җавап бирә белү.
9. **Ничә? Ничек?Нинди?** сорауларына җавап бирә белү.
10. Хәзерге заман хикәя фигыльнең 1,2,3 зат формаларын берлектә сөйләмдә куллану.
11. Боерык фигыльнең II затта берлек сан формасы белән таныштыру.
12. **-мы/-ме**, **түгел, әле** кисәкчәләрен сөйләмдә куллану.
13. **Белән** бәйлеген исем белән сөйләмдә куллану.
14. **Һәм** теркәгечен сөйләмдә куллану.
15. **Сыйфат+исем** төзелмәсен сөйләмдә куллану.
16. **Сан+исем** төзелмәсен сөйләмдә куллану.

Орфографик һәм орфоэпик минимум

1. Сузык һәм тартык авазлар, аларның аермасы. Калын һәм нечкә сузыклар. Яңгырау һәм саңгырау тартыкларны аерырга өйрәнү.
2. Татар һәм рус телләрендәге сузык һәм тартык авазларны чагыштырып, дөрес әйтә белү, транскрипция билгеләре белән таныштыру.
3. Сүзләрне иҗекләргә бүлү, иҗекләп икенче юлга күчерү. Иҗек калыпларына нигезләнгән уку кагыйдәләрен гамәли үзләштерү.
4. Озын һәм кыска сузыкларны сүзләрдә дөрес итеп әйтә белү.
5. Татар хәрефләренең кабул ителгән формаларын дөрес язу.
6. Сүз басымы. Сүзләрдә басымны дөрес кую.
7. Хикәя һәм сорау җөмләләрне интонацион яктан дөрес әйтергә гадәтләндерү. Җөмлә ахырында дөрес тыныш билгеләрен куеп язарга күнектерү.
8. Ялгызлык исемнәрен баш хәрефтән башлап язарга өйрәнү.

9. Матур һәм дөрес язу күнекмәләре булдыру.
10. Боеру максаты белән әйтелгән җөмләләрне аңларга өйрәнү.

2 нче сыйныф

Без мәктәпкә барабыз. Беренче сентябрь. Уку-язу әсбапларының барлыгы, юклыгы, кирәклеге. Уку хезмәте.

Базарда. Яшелчәләр. Җиләк-җимешләр. Базарда. Көз билгеләре.

Мин чисталык яратам. Шәхси гигиена предметлары. Тән әгъзалары атамалары. Табипта.

Кыш. Кыш айлары, кыш билгеләре. Яңа ел бәйрәме. Кышкы уеннар. Кошларга җимлек куябыз.

Безнең гаилә. Безнең гаилә. Татар халык ашлары. Өй хезмәте.

Яз. Яз билгеләре. 8 нче Март – әниләр бәйрәме.

Мин Татарстанда яшим. Минем туган ягым. Татарстанның табигате. Татарстан шәһәрләре. Мин авылда яшим.

Кибеттә. Киемнәр кибетендә. Ашамлыклар кибетендә.

Җәй. Җәй билгеләре. Без Сабантуйга барабыз.

Лингвистик белемнәр һәм аларны сөйләмдә куллану күнекмәләре

1. Исемнең төшем килеше белән таныштыру.
2. Исемнәрнең юнәлеш, чыгыш, урын-вакыт килешләрен сөйләмдә куллануны камилләштерү.
3. Исемнәрнең берлек санда 1,2 затта тартым белән төрләнешен сөйләмдә куллануны камилләштерү.
4. Исемнәрнең берлек санда 3 затта тартым белән төрләнеше белән таныштыру (*аның китабы, сумкасы*).
5. Сыйфатның гади дәрәҗәсен сөйләмдә куллану.
6. 11дән 20 кадәр саннарны сөйләмдә куллану.
7. Мин, син зат алмашлыкларын юнәлеш килешендә сөйләмдә куллану.
8. Зат алмашлыкларын күплектә сөйләмдә куллану.

9. **Кайчан?** сорау алмашлыгы белән таныштыру.

10. **Кем? Нәрсә? кайда? кая? кайдан? нинди? ничек? ничә? ничәнче?** сорауларына җавап бирә, аларны кулланып, сорау бирә белүне камилләштерү.

11. Хәзерге заман хикәя фигыльнең 1,2,3нче зат юклык формасы белән таныштыру.

12. Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта берлек сан 1,2,3нче зат формасы белән таныштыру.

13. Боерык фигыльнең барлык һәм юклык формалары белән таныштыру.

14. **Кирәк, кирәк түгел, ярый, ярамый** хәбәрлек сүзләрен сөйләмдә куллану.

15. **Чөнки** теркәгечен сөйләмдә куллану.

Орфографик и орфоэпик минимум

1. Сузык авазлар. Калын һәм нечкә сузыклар, аларны дөрес әйтү һәм язу күнекмәләрен камилләштерү. Сингармонизм законы. Татар теленең үзенчәлекле сузыклары һәм аларны белдерә торган хәрефләрнең дөрес язылышы. Сүзләрне транскрипция билгеләре белән яза белү.
2. Тартык авазлар. Яңгырау һәм саңгырау авазлар. Алар кергән сүзләрне дөрес әйтә һәм язу күнекмәләрен камилләштерү.
3. Татар алфавитын яттан белү.
4. Сүзләрне иҗекләргә бүлү. Укылган иҗекләр санын билгели белү.
5. Аралашу өчен бирелгән темаларга караган сүзләрнең дөрес әйтелешенә ирешү.
6. Җөмлә ахырында тыныш билгеләрен интонациягә бәйле рәвештә кую

3 нче сыйныф

Белем бәйрәме. Беренче сентябрь – белем бәйрәме. Төсләр. Без диктант язабыз. Без дәрестә. Мин билге алам. Без китапханәгә йөрибез.

Көндәлек режим. Минем көндәлек режимым.
Ашханәдә. Без ашханәдә ашыйбыз. Минем яраткан ашларым. Безгә кунаклар килә. Без табын әзерлибез.
Без әти-әниләргә булышабыз. Минем әти – әнием кем булып эшли? Без өйдә булышабыз. Без табын әзерлибез.
Туган якка кыш килде. Яңа ел бәйрәме. Һава торышы. Кышкы уеннар. Каникулда.
Әдәпле булыйк. Әдәпле сөйләшү. Туган көнгә чакыру. Табын янында. Без бүләкләр бирәбез.
Кечкенә дусларыбыз. Дүрт аяклы дусларны сурәтләү, аларны карау. Минем яраткан песием.
Күңелле җәй. Без җәйне яратабыз. Ел фасыллары билгеләре. Җәй җитә. Без җиләккә барабыз. Безнең бакча. Җәйге ял. Сабантуй – зур бәйрәм.

Лингвистик белемнәр һәм аларны сөйләмдә куллану күнекмәләре

1. Исем – сүз төркеме белән таныштыру.
2. Исемнең иялек килеше белән таныштыру.
3. **Чы/-че -** исем ясагыч кушымчалары белән таныштыру.
4. Сыйфат – сүз төркеме белән таныштыру.
5. Чагыштыру дәрәҗәсендәге сыйфатлар белән танышу.
6. Синоним һәм антоним сыйфатларны сөйләмдә куллану.
7. 21дән 100 кадәр саннарны сөйләмдә куллану.
8. **Аннан соң** рәвеше һәм **һәр, һәркем, барлык,** алмашлыклары белән таныштыру.
9. Фигыль – сүз төркеме, аның хәзерге һәм үткән заман формалары белән таныштыру.
10. Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең барлыкта күплектә 1,2,3 зат формалары белән таныштыру.
11. **–гына/-генә, -кына/-кенә** кисәкчәләре белән таныштыру.
12. Янында, алдында, артында, турында бәйлек сүзләрен сөйләмдә куллану.
13. **Ләкин, чөнки, шуңа күрә** теркәгечле җөмләләрне сөйләмдә куллану.
14. **Казан шәһәре, киемнәр кибете** – төзелмәләре белән таныштыру.
15. **Сәгать ничә? Сәгать ничәдә?** сорауларын һәм аңа җавапларны сөйләмдә куллана белү.

Орфографик и орфоэпик минимум

1. Өйрәнелгән лексик берәмлекләрне орфоэпия нормаларына туры китереп әйтүне ныгыту.
2. Алынма сүзләрнең дөрес әйтелешен саклап, сөйләмдә кулланырга күнектерү.
3. Укучыларның язу һәм язма сөйләм күнекмәләрен камилләштерү эшен дәвам итү.
4. Ике бертөрле тартык янәшә килгән сүзләрне дөрес әйтү һәм язу күнекмәләрен булдыру(китте, кайтты).
5. Янәшә килгән ике бертөрле тартык булган сүзләрне икеләтеп әйтергә өйрәтү.
6. **я, ю, е** хәрефләре, алар белдергән авазларның әйтелешен һәм язылышын истә калдыруны булдыру.
7. О, ө хәрефләренең беренче иҗектә генә язылуы.

4 нче сыйныф

Яңа уку елы котлы булсын! Яңа уку елы башлана.Уку-язу әсбаплары. Яңа уку елына әзерлек. Минем эш урыным. Без дәрестә. Без контроль эш эшлибез.

Туган як табигате. Нәрсә ул табигать? Һава торышы. Дару үләннәре. Кошлар – безнең дусларыбыз.

Хайваннар дөньясында. Йорт һәм кыргый хайваннар. Кыргый хайваннар турында кыскача мәгълүмат.
Минем дусларым. Минем дустым. Дуслар арасындагы мөнәсәбәтләр. Чын дуслык.
Кышкы уеннар. Кышкы табигать. Кышкы уеннар. Кар бабай ясау. Яңа ел бәйрәменә барабыз.
Дүрт аяклы дусларыбыз. Дүрт аяклы дусларыбызның кыяфәтләре, гадәтләре. Дүрт аяклы дусларыбызга карата мөнәсәбәт.
Язгы бәйрәмнәр. Язгы табигать. 8 Март – әниләр бәйрәме. Мин әнигә булышам. Карга боткасы.
Минем туган илем. Татарстанның дәүләт символлары. Татарстанда яшәүче милләтләр. Без Казанга барабыз. Татарстан шәһәрләре.
Чәчәкле җәй, ямьле җәй. Җәйге табигать. Җәйге ял. Җиләккә бару.

Лингвистик белемнәр һәм аларны сөйләмдә куллану күнекмәләре

1. Исемнәрнең килеш белән төрләнешен сөйләмдә куллануны камилләштерү.
2. Тартымлы исемнәрнең күплек санда төрләнеше белән таныштыру.
3. Кушма, парлы исемнәрнең мәгънәләрен аңлап, сөйләмдә куллану.
4. Чагыштыру, артыклык дәрәҗәсендәге сыйфатларның мәгънәләрен аңлап, сөйләмдә куллану.
5. Вакыт рәвешләре (*бүген, иртәгә, кичә, иртән*) белән таныштыру.
6. **Монда, анда** рәвешләрен сөйләмдә куллану.
7. Тамыр, кушма, тезмә саннар белән таныштыру.
8. Мин, син зат алмашлыкларының иялек, юнәлеш, урын-вакыт килешләрендә сөйләмдә кулланышы.
9. **Кемдер, нәрсәдер** алмашлыклары белән таныштыру.
10. Билгесез үткән заман хикәя фигыльне барлыкта 3 затта сөйләмдә куллану.
11. **Ашыйсы килә, эчәсе килә** формалары белән таныштыру.
12. **Кебек** бәйлеген сөйләмдә куллану.
13. **Кадәр, соң** – бәйлекләре белән таныштыру.
14. Ян бәйлек сүзен юнәлеш, чыгыш, урын-вакыт килешендә куллану.
15. **Уйнарга яратам, уйный башлады** – төзелмәләре белән таныштыру.

Орфоэпик һәм орфографик минимум

1. Сүз басымы. Аны дөрес куя белүгә ирешү, рус сүзләре белән чагыштырып күрсәтү. Басымлы иҗекләрне һәм сүзләрне дөрес уку һәм матур язу күнекмәләре булдыру.
2. Басымның үзенчәлекле очракларын белү.
2. Сингармонизм законының асылын гамәли үзләштерү.
3. Җөмлә ахырында нокта, сорау яки өндәү билгеләрен куеп, язу күнекмәләрен гомумиләштерү.

2 НЧЕ СЫЙНЫФ ӨЧЕН ТЕМАТИК ПЛАН

Дәрес №	Дәрес темасы	Дәрес саны	Үткәрү вакыты	
			план	фактик
Без мәктәпкә барабыз. Әйдәгез танышабыз! Мәктәптә. Мы идём в школу. В школе. Давайте познакомимся!				
1	Беренче сентябрь. Уку-язу әсбапларының барлыгы, юклыгы, кирәклеге, аларны үзеңә сорап ала белү. Уку хезмәте. Кирәк, кирәк түгел, ярый, ярамый хәбәрлек сүзләрен сөйләмдә куллану . Учебные предметы, школьные принадлежности. Учебные занятия, отметки, домашние задания. Школьная библиотека. Неопределенная форма глагола с модальными словами *кирәк (кирәк түгел), ярый (ярамый)*.	1		
2	Танышу. Бер-береңнең исемен, яшен сорау, яшәү урынын әйтү. Микъдар һәм тәртип саннары белән таныштыру. 1дән 10 га кадәр саннар. Знакомство с одноклассниками, учителем, персонажами детских произведений: имя, возраст. Приветствие, прощание (с использованием типичных фраз и татарского речевого этикета). Знакомство с количественными и порядковыми числительными.Количественные числительные от 1 до 10	1		
3	Исемнәрнең берлек һәм күплек саны.Исемнәргә кем? нәрсә? сорауларын куя белү.Исемнәрнең 1, 2 затта берлектә тартым белән төрләнеше белән таныштыру Имена существительные. Изменение существительных по числам. Изменение существительных по принадлежости.	1		
4	Исемнәрнең юнәлеш, чыгыш, урын- вакыт килешләре белән таныштыру. 11дән 20 кадәр саннарны сөйләмдә куллану Изменение существительных по падежам. Количественные числительные от 11до 20	1		
Базарда. На рынке.				
5	Яшелчәләр. Җиләк-җимешләр. Базарда. Көз. Мин, син зат алмашлыкларын юнәлеш	1		

	килешендә сөйләмдә куллану билгеләре. Овощи.Фрукты.На рынке.Осень. Спряжение личных местоимений в В Дательном падеже. Личные местоимения			
6	Сыйфат+исем төзелмәсен сөйләмдә куллану.Сыйфатның гади дәрәҗәсен сөйләмдә куллану. Имя прилагательное+ существительное.Имена прилагательные в положительной степени.	1		
7	Әллә яңгыр, әллә кар... Һава торышы нинди? Ява яки яумый... Хәзерге заман хикәя фигыльнең 1,2,3нче зат юклык формасы белән таныштыру. Или идёт снег или дождь…Какая сегодня погода? Изменение глаголов настоящего, прошедшего определенного и неопределенного времени по лицам и числам	1		
8	Дәрестә. Ничә? Ничек?Нинди? сорауларына җавап бирә белү На уроке.Ответить на вопросы Сколько? Как? Какой?	1		
9	Кайчан? сорау алмашлыгы белән таныштыру.Сәгать ничәдә? Знакомство с вопросительными местоимениями Когда? Во сколько?	1		
10	Хәзерге заман хикәя фигыльнең 1,2,3 зат формаларын берлектә сөйләмдә куллану. Изменение глаголов настоящего временив 1,2,3 лице ед. числе	1		
Бакчада. В огороде				
11	Яшелчә исемнәре, саны, аларның төсе, тәме. Җиләк-җимешләр, саны, аларның төсе, тәме; аларны үзеңә сорау, кирәклеген әйтү.Зат алмашлыкларын берлектә баш, иялек, юнәлеш килешләрендә сөйләмдә куллану белән таныштыру Бу күрсәтү алмашлыгын сөйләмдә куллану**.** Өебез Название овощей,количество,цвет,вкус. Название фруктов,количество, цвет,вкус.Использование личных местоимений в И.П,Р. И Д. Падежах. Местоимения личные, вопросительные, указательные (*бу, теге, менә*)	1		
12	Өйдә нишлим/нишләмим? Чөнки теркәгечен сөйләмдә куллану Что делаю и не делаю дома? Предложения с союзом *чөнки*.	1	.	

13	Кем? Нәрсә? кайда? кая? кайдан? нинди? ничек? ничә? ничәнче? сорауларына җавап бирә, аларны кулланып, сорау бирә белүне камилләштерү. Умение ответить на вопросы Кто?Что?Куда?Где?Откуда?Какой? Как?Сколько?Который?	1		
Татар халык ашлары.Татарские народные блюда.				
14	Татар халык ашлары. Кунакта. Табын янында. Туган көн. Боерык фигыльнең II затта берлек сан формасы белән таныштыру. Татарские народные блюда. За столом.День рождение. Знакомство с глаголом повелительного наклонения 2 го лица ед.числа.	1		
15	Мин нәрсә ашыйм? Мин нәрсә ашарга яратам? Что я кушаю?Что я кушать люблю?	1		
Кибеттә. В магазине				
16	Ашамлыклар.Ашамлыклар кибетендә. Савыт-сабалар. Савыт-саба кибетендә. Киемнәр. Киемнәр кибетендә**.** Кибетләр. Кибет бүлекләрендә .Сан+исем төзелмәсен сөйләмдә куллану. В магазине продуктов, одежды, посуды. Имя числительное+ существительное	1		
17	Мин нишләргә яратам? Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта берлек сан 1,2,3нче зат формасы белән таныштыру. Что я люблю делать?Изменение глаголов настоящего, прошедшего определенного и неопределенного времени по лицам и числам.	1		
18	Нишли беләсең? Без беләбез! -мы/-ме, түгел, әле кисәкчәләрен сөйләмдә куллану. Что ты можешь делать?Мы знаем. Частицы (*-мы/-ме, түгел, әле)*.	1	“	
19	Һөнәр атамалары .Иң кирәкле һөнәрләр Һөнәри бәйрәмнәр. Названия профессий. Самые важные профессии. Профессиональные праздники.	1		
Мин Татарстанда яшим Моя Республика.				

20	Минем туган ягым. Татарстанның табигате. Татарстан шәһәрләре. Мин авылда яшим. Белән бәйлеген исем белән сөйләмдә куллану Общие сведения: название, символика, национальности, столица, города. Транспорт. Достопримечательности.Наиболее употребительные послелоги: *белән*	1		
21	Шәһәрдә нинди биналар бар? Һәм теркәгечен сөйләмдә куллану Какие здания имеются в городе? Предложения с союзом *һәм(и)*	1		
22	Кая барасың? Кайдан кайтасың? Куда ты идёшь? Откуда возвращаешься?	1		
Урман дусларыбыз. Йорт хайваннары һәм кошлары Лесные друзья. Домашние животные и птицы				
23	Кыргый хайваннар, аларның исемнәре, яшәү урыннары. Аларны сурәтләү. Дикие и домашние животные, птицы. Любимое домашнее животное.	1		
24	Йорт хайваннары һәм кошлары, аларның исемнәре, яшәү урыннары. Хайваннар белән танышу. Алар нәрсә ярата? Аларны сурәтләү Домашние животные, птицы. Знакомство с животными	1		
Безнең гаилә..Наша семья				
25	Безнең гаилә. Татар халык ашлары. Өй хезмәте Члены семьи. Татарские народные блюда. Домашний труд	1		
26	Гаилә әгъзалары. Без гаиләдә нишлибез? 8нче Март – әниләр бәйрәме. Язгы көн. Члены семьи, их имена, профессии, возраст, внешность, черты характера, увлечения/хобби.	1		
Кыш җитте. Яз. Җәй җитә. Наступила зима.Весна.Наступит лето				

27	Кыш айлары, кыш билгеләре. Яңа ел бәйрәме. Кышкы уеннар. Кошларга җимлек кую Зимние месяца, признаки зимы.Праздник Новый год.Зимние игры.Изготовление птицам кормушки	1		
28	Кыш билгеләре. Кышкы уеннар. Яңа ел бәйрәме. Признаки зимы. Зимние игры. Праздник Новый год.	1		
29	Яз билгеләре. 8 нче Март – әниләр бәйрәме. Признаки весны. 8 Марта, День мам	1		
30	Күңелле җәй. Җәй билгеләре . Весёлое лето. Признаки лета.	1		
31	Җәйге ял .Без Сабантуйга барабыз Летний отдых. Мы идём на Сабантуй	1		
Спорт бәйрәме. Сәламәт бул. Мин чисталык яратам. Спорт и спортивные игры. Будь здоровым. Я люблю чистату.				
32	Спорт уеннарында катнашу. Иптәшеңә командалар бирә белү. Боерык фигыльнең II затта берлек сан формасы белән таныштыру Участие в спортивных играх. Уметь подавать команду. Знакомство с глаголом повелительного наклонения 2 го лица ед.числа.	1		
33	Боерык фигыльнең барлык һәм юклык формалары белән таныштыру.Спортчы булам! *Нишли?* соравын куя һәм аңа җавап бирә белү. Изменение глаголов настоящего, прошедшего определенного и неопределенного времени по лицам и числам. Буду спортсменом!Постановка вопроса что делает? и умение ответить на этот вопрос	1		
34	Тән әгъзаларының исемнәре. Табибта. Шәхси гигиена предметлары Йомгаклау. Названия частей тела. У врача. Предметы личной гигиены.	1		

3 НЧЕ СЫЙНЫФ ӨЧЕН ТЕМАТИК ПЛАН

№	Дәреснең темасы	Сәгать саны	Үткәрү вакыты	
			план	фактик
	Белем бәйрәме Яңа уку елы котлы булсын!.. Моя школа и мой класс			
1	Беренче сентябрь – белем бәйрәме. Яңа уку елы башлана.Без дәрестә.Уку-язу әсбаплары. Исем – сүз төркеме белән таныштыру Учебные предметы, школьные принадлежности. Учебные занятия, отметки, домашние задания. Школьная библиотека. Имена существительные	1		
2	Яңа уку елына әзерлек. Минем эш урыным. Төсләр. Без диктант язабыз**.** Исемнең иялек килеше белән таныштыру Подготовка к новому учебному году. Моё рабочее место. Мы пишем диктант. Изменение существительных по падежам	1		
3	Без контроль эш эшлибез .Мин билге алам. Тартымлы исемнәрнең күплек санда төрләнеше белән таныштыру. Мы делаем контрольную работу.Я получаю оценку. Изменение существительных по принадлежости	1		
4	Кушма, парлы исемнәрнең мәгънәләрен аңлап, сөйләмдә куллану.Без китапханәгә йөрибез. **Сложные, парные имена существительные.Мы идём в библиотеку**	1		
5	Чы/-че - исем ясагыч кушымчалары белән таныштыру. Словообразующие аффиксы –чы/-че	1		
	Көндәлек режим Мой день.			
6	Минем көндәлек режимым.Мин, син зат алмашлыкларының иялек, юнәлеш, урын-вакыт килешләрендә сөйләмдә кулланышы. Распорядок дня. Личные местоимения	1		
7	Сәгать ничә? Сәгать ничәдә? сорауларын һәм аңа җавапларны сөйләмдә куллана белү. Сколько часов? В котором часу?	1		

Ашханәдә В столовой.				
8	Без ашханәдә ашыйбыз. Минем яраткан ашларым В школьной столовой. Любимая еда. Мы накрываем стол.	1		
9	Безгә кунаклар килә. Без табын әзерлибез.Монда, анда рәвешләрен сөйләмдә куллану.Вакыт рәвешләре (*бүген, иртәгә, кичә, иртән*) белән таныштыру К нам идут гости.Мы накрываем стол. Наречие места (*монда,анда).*Наречия времени (*бүген, иртәгә, кичә, иртән).*	1		
10	Аннан соң рәвеше һәм һәр, һәркем, барлык, алмашлыклары белән таныштыру. Ашыйсы килә, эчәсе килә формалары белән таныштыру. Знакомство с наречиями после, с местоимениями каждый, все. Знакомство с формами кушать хочу и пить хочу	1		
11	Фигыль – сүз төркеме, аның хәзерге һәм үткән заман формалары белән таныштыру. Глагол.Глаголы настоящего,прошедшего и будущего времён	1		
12	Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең барлыкта күплектә 1,2,3 зат формалары белән таныштыру. Глагол- часть речи.Изменение глаголов прошедшей определённой формы в 1,2,3 лице множественном числе	1		
Без әти-әниләргә булышабыз. Помощь родителям.				
13	Минем әти – әнием кем булып эшли? Билгесез үткән заман хикәя фигыльне барлыкта 3 затта сөйләмдә куллану. Кем работают мои родители? Как я помогаю родителям? Совместный домашний труд. Оценка своей деятельности.Использование в раговорной речи неопределённую форму глагола 3 лица, единственного числа в положительной формы.	1		
14	Без өйдә булышабыз. Без табын әзерлибез. Янында, алдында, артында, турында бәйлек сүзләрен ,кебек, кадәр, соң бәйлеген сөйләмдә куллану. Мы помогаем дома. Мы накрываем стол. Послеложные слова рядом,впереди, сзади, о.Послелоги словно, до, после.	1		
Туган якка кыш килде.Кышкы уеннар. **Природа родного края. Спорт и спортивные игры.**				
15	Кышкы табигать. Кышкы уеннар. Кар бабай ясау. Природа зимой. Зимние игры. Делаем снеговика.	1		

16	Яңа ел бәйрәме. Яңа ел бәйрәменә барабыз. Һава торышы Праздник Новый год. Идём на Новый год. Прогноз погоды. .	1		
17	–гына/-генә, -кына/-кенә кисәкчәләре белән таныштыру. Частицы –гына/-генә, -кына/-кенә (только)	1		
18	Ләкин, чөнки, шуңа күрә теркәгечле җөмләләрне сөйләмдә куллану. Предложения с союзами *һәм, ә, ләкин, чөнки*. (и,а,но, потому что)	1		
Әдәпле булыйк. Минем дусларым Будем вежливыми.Мои друзья				
19 20	Әдәпле сөйләшү. Туган көнгә чакыру Минем дустым. Вежливое общение.Приглашение на день рождение.Мой друг.	2		
21	Табын янында. Без бүләкләр бирәбез. За накрытым столом. Мы дарим подарки.	1		
22	Дуслар арасындагы мөнәсәбәтләр Чын дуслык. Отношение между друзьями. Настоящая дружба	1		
Кечкенә дусларыбыз. Хайваннар дөньясында. Дүрт аяклы дусларыбыз.Маленькие друзья. В мире животных.Наши четвероногие друзья.				
23	Дүрт аяклы дусларыбызның кыяфәтләре,гадәтләрен сурәтләү, аларны карау.Дүрт аяклы дусларыбызга карата мөнәсәбәт... Описание внешнего вида,привычек четвероногих друзей.	1		
24	Минем яраткан песием Сыйфат – сүз төркеме белән таныштыру. Мой любимый котёнок.Имя прилагательное	1		
25	Кыргый хайваннар турында кыскача мәгълүмат. Чагыштыру,артыклык дәрәҗәсендәге сыйфатлар белән танышу. Краткая информация о диких животных.Имена прилагательные в положительной, сравнительной и превосходной степенях	1		
26	Йорт һәм кыргый хайваннар.Синоним һәм антоним сыйфатларны сөйләмдә куллану Дикие и домашние животные.Использование в речи прилагательных синонимов и антонимов	1		
Язгы бәйрәмнәр. Күңелле җәй. Чәчәкле җәй, ямьле җәй.Весенние праздники. Весёлое,цветочное лето.				
27	Язгы табигать. 8 Март – әниләр бәйрәме. Мин әнигә булышам. Карга боткасы. Весенняя природа.8 Марта- праздник мам. Я помогаю маме.Воронья каша.	1		

28	Без җәйне яратабыз.Ел фасыллары билгеләре Җәй җитә.Уйнарга яратам, уйный башлады – төзелмәләре белән таныштыру. Мы любим лето. Признаки времён года. Аступает лето. Люблю играть, начал играть.	1		
29	Җәйге ял Җәйге табигать. Без җиләккә барабыз. Безнең бакча Сабантуй – зур бәйрәм. Летние каникулы. Природа летом. Мы идём за ягодами. Сабантуй- большой праздник.	1		
Минем туган илем. Туган як табигате.Моя родина. Природа родного края				
30	Нәрсә ул табигать? Һава торышы. Дару үләннәре. Кошлар – безнең дусларыбыз. Тамыр, кушма, тезмә саннар белән таныштыру. Что такое природа?Прогноз погоды.Птицы наши друзья.Лекарственные травы. Простые, сложные, составные числительные	1		
31	Татарстанның дәүләт символлары. Татарстанда яшәүче милләтләр. Без Казанга барабыз. Татарстан шәһәрләре. Государственные символы Татарстана. Национальности живущие в Татарстане.Мы едем в город Казань.Города Татарстана.	1		
32	Казан шәһәре, киемнәр кибете – төзелмәләре белән таныштыру. Город Казань,магазин одежд.	1	.	
33	**Йомгаклау контроль эше. Тест** **Итоговая контрольная работа.Тест.**	1		
34	Ел буе үтелгән темаларга йомгак ясау Повторение изученных тем.	1		